www.dailyassam.com

পাঠ ৩

এন্ ফ্ৰাঙ্কৰ ডায়েৰি

ডায়েৰি বা দিনলেখাৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আমি তলৰ শ্ৰেণীত পঢ়িছোঁ। এই দিনলেখা লিখাৰ অভ্যাসে ব্যক্তিমনৰ উৎকৰ্ষ সাধনত সহায় কৰে। সাৰ্থক দিনলেখাত একোটা দিনৰ বিশেষ কাৰ্যসমূহৰ সংক্ষিপ্ত অথচ অৰ্থবহ বৰ্ণনা থাকে। দিনলেখা ব্যক্তি মানসৰ সৃষ্টি হ'লেও সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক ঘটনা প্ৰবাহৰ চিত্ৰও ইয়াত প্ৰতিফলিত হ'ব পাৰে। এই ধৰণৰ দিনলেখাত নানা দিশৰ ইতিহাস লিপিবদ্ধ হয়। পৃথিৱীৰ প্ৰথিতযশা ব্যক্তিসকলৰ অনেকেই দিনলেখাৰ জৰিয়তে নিজ নিজ উপলব্ধিৰ কথা লিখি থৈ গৈছে। এইবোৰ নিঃসন্দেহে উত্তৰ পুৰুষৰ বাবে অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস। অসমৰ প্ৰখ্যাত গল্পকাৰ আৰু সাৰ্থক চিত্ৰনিৰ্মাতা ড° ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়াৰ দিনলেখাবোৰ 'প্ৰান্তিক'ৰ পাতত 'শেষপৃষ্ঠা' শিতানেৰে প্ৰকাশিত হৈছে। দিনলেখাত আনকি একোটা জাতিৰ ৰুচিবোধ, চিন্তন আৰু মননৰ বৰ্ণাঢ্য দিশ উন্মোষিত হ'ব পাৰে।

এন্ ফ্ৰাঙ্কৰ ডায়েৰি এখন বিশ্ববিখ্যাত গ্ৰন্থ। ১৯২৯ চনৰ জুন মাহত জন্ম লাভ কৰা এই গ্ৰন্থৰ ৰচয়িতা এন্ ফ্ৰাঙ্কে মাত্ৰ তেৰ বছৰ বয়সতে দিনলেখা লিখি পৰৱৰ্তী জীৱনত খ্যাতি লাভ কৰে। এন্ ফ্ৰাঙ্কৰ চিন্তাৰ পৰিধি আছিল বিশাল। জন্মসূত্ৰে ইহুদী এই কিশোৰীগৰাকীৰ অতি চুটি জীৱনকালত লিখা দিনলেখা বিশ্ববিখ্যাত সাহিত্যলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছে। দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ সময়ত জাৰ্মান সেনাধ্যক্ষ এডল্‌ফ হিট্‌লাৰৰ নেতৃত্বত নাজীবাহিনীয়ে ইহুদীসকলৰ ওপৰত বৰ্বৰ অত্যাচাৰ কৰিছিল। লাখ লাখ ইহুদীক তেওঁ নিজে আৰু সেনাৰ হতুৱাই নৃশংসভাৱে হত্যা কৰিছিল। সেই সময়ত এন্ ফ্ৰাঙ্কৰ দেউতাক অট' ফ্ৰাঙ্কে পৰিয়ালসহ হলেণ্ডত বাস কৰিছিল। তেখেতে নাজীবাহিনীৰ পৰা নিজৰ লগতে পৰিয়ালটোক ৰক্ষা কৰিবলৈ দুবছৰকাল এটা পণ্যাগাৰত আত্মগোপন কৰি আছিল। যন্ত্ৰণাকাতৰ এই গোপন জীৱনৰ কৰুণ অভিজ্ঞতা তেৰ বছৰীয়া কিশোৰী এন্ ফ্ৰাঙ্কে প্ৰতিদিনে দিনলেখাৰ পাতত লিপিবদ্ধ কৰিছিল। নাজীবাহিনীৰ হাতত ধৰা পৰাৰ পাছত বন্দী অৱস্থাত অনাহাৰ, অনিদ্ৰা আৰু অস্বাস্থ্যকৰ পৰিৱেশত মাক, বায়েক আৰু এনৰ মৃত্যু হৈছিল। একমাত্ৰ দেউতাকেই নাজীবাহিনীৰ কবলৰ পৰা জীৱিত ৰূপত বাচি আহিছিল। যুদ্ধ শাম কটাৰ পাছত তেখেতে জীয়েকৰ সেই দিনলেখাখন পৰিত্যক্ত অৱস্থাত উদ্ধাৰ কৰে আৰু সম্পাদনা কৰি পুথি আকাৰে প্ৰকাশ কৰে। এগৰাকী তেৰ বছৰীয়া কিশোৰীয়ে লিখা এই দিনলেখাখন বৰ্তমানে পৃথিৱীৰ বহুতো ভাষালৈ অনুবাদ কৰা হৈছে আৰু ই বিশ্ব সাহিত্যত অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

এন্ ফ্রাঙ্কে ১৯৪২ চনৰ ১২ জুনৰ পৰা ডায়েৰি লিখা কামটো আৰম্ভ কৰিছিল। আৰম্ভণিতে তেওঁ এই ডায়েৰি সম্পূৰ্ণ নিজৰ বাবেহে লিখিছিল। ১৯৪৪ চনৰে কোনোবা এদিন হলেণ্ড চৰকাৰৰ এজন বিষয়াই লণ্ডনৰ পৰা অনাতাঁৰযোগে ঘোষণা কৰিলে যে যুদ্ধ শাম কটাৰ পিছত তেওঁ জাৰ্মান অধিগৃহীত অঞ্চলত বাস কৰা যিসকল হলেণ্ডৰ লোকে যুদ্ধৰ সময়ত দুখ-যন্ত্ৰণা ভোগ কৰিছিল তেওঁলোকৰ সাক্ষ্য গ্ৰহণ কৰিব আৰু এইবোৰ জনসাধাৰণৰ বাবে প্ৰচাৰ কৰিব। তেওঁ বিশেষকৈ চিঠি-পত্ৰ আৰু ডায়েৰিৰ কথা উল্লেখ কৰিছিল।

বিষয়াজনৰ কথাত অনুপ্ৰাণিত হৈ এন্ ফ্ৰাঙ্কে সিদ্ধান্ত ল'লে যে যুদ্ধ শেষ হোৱাৰ পাছত তেওঁ তেওঁৰ ডায়েৰিখনৰ ভিত্তিত এখন পুথি প্ৰকাশ কৰিব। অনতিপলমে তেওঁ ইতিমধ্যে লিখা কথাবোৰ কিছু সম্পাদনা (সাল-সলনি) কৰি পুনৰ লিখি উলিয়ালে। এনেদৰে এন্ ফাঙ্কে ১৯৪৪ চনৰ ১ আগষ্টলৈকে ডায়েৰি লিখে আৰু ৪ আগষ্ট তাৰিখে এন্ আৰু তেওঁৰ পৰিয়ালৰ সদস্যসকলক লুকাই থকা স্থানৰ পৰাই নাজীবাহিনীৰ লোকে আটক কৰি নিয়ে।

তলত এন্ ফ্ৰাঙ্কৰ ডায়েৰিৰ পৰা এটা দিনৰ দিনলেখাৰ অনুবাদ কৰা কিছু অংশ নমুনা হিচাপে দিয়া হৈছে।

শনিবাৰ, ২০ জুন, ১৯৪২

"মোৰ নিচিনা এজনী ছোৱালীৰ কাৰণে ডায়েৰি লেখাটো সঁচাকৈয়ে আশ্চৰ্যকৰ অভিজ্ঞতা।" এইকাৰণে নহয় যে মই আগতে একো লেখা নাই। কিন্তু এইবাবেই যে পাছলৈ এজনী তেৰ বছৰীয়া কিশোৰীৰ চিন্তা-ভাবনাক লৈ কোনোবা আগ্ৰহী হ'ব পাৰে। কোনো কথা নাই। মোৰ মন যায় লিখিবলৈ আৰু হৃদয়ত পুঞ্জীভূত হৈ থকা সকলো কথা উজাৰি প্ৰকাশ কৰাটোহে গুৰুত্বপূৰ্ণ।

"মানুহতকৈ কাগজৰ ধৈৰ্য বেছি।" প্ৰচলিত এই প্ৰবাদফাকি মই সেইদিনা বৰকৈ উপলব্ধি কৰিছিলোঁ যিদিনা মোৰ কৰিবলৈ একো কাম নথকাৰ বাবে হতাশাত ভুগিছিলোঁ আৰু হাতৰ তলুৱাত থুতৰিটো থৈ ভাবিছিলোঁ— ঘৰতে থাকোঁ নে বাহিৰলৈ যাওঁ। অৱশেষত মই য'তে আছিলোঁ তাতে বহি থাকিলোঁ। হয়, 'মানুহতকৈ কাগজৰ ধৈৰ্য বেছি' আৰু মই যেতিয়ালৈকে এগৰাকী প্ৰকৃত বন্ধু নাপাওঁ তেতিয়ালৈকে এই টোকা বহীখন, যাক মই 'ডায়েৰি' বুলি নামকৰণ কৰিছোঁ, কাকো পঢ়িবলৈ দিয়াৰ কথা ভবা নাই।

এতিয়া মই পুনৰ আচল কথাটোলৈ ঘূৰি আহোঁ কিয় মই ডায়েৰি লিখাৰ কথা ভাবিলোঁ। কাৰণ মোৰ কোনো বন্ধু নাই।

কথাষাৰ মই আৰু স্পষ্টকৈ ক'ব খুজিছোঁ, কাৰণ এজনী তেৰ বছৰীয়া ছোৱালী এই পৃথিৱীত অকলশৰীয়া বুলি কোনোৱে বিশ্বাস নকৰে আৰু মই অকলশৰীয়া নহয়ো। মোৰ মৰমিয়াল মা-দেউতা আৰু এজনী যোল্ল বছৰীয়া বাইদেউ আছে আৰু প্ৰায় ত্ৰিশজনমান মানুহ আছে যাক মই বন্ধু বুলি ক'ব পাৰোঁ। মোক প্ৰশংসা কৰা এনে বহুত লোক আছে যিসকলে মোৰ পৰা চকু আঁতৰাবই নোৱাৰে আৰু

কেতিয়াবা শ্ৰেণীকোঠাত ভগা আইনাৰ টুকুৰাত মোৰ প্ৰতিবিম্ব পেলাই চাই থাকে। মৰমিয়াল খুড়া-খুড়ীৰ সৈতে মোৰ এটা পৰিয়াল আছে আৰু আছে এখন সুন্দৰ ঘৰ। বাহিৰৰ পৰা চালে এনে লাগে যেন মোৰ সকলো আছে। হয়, কিন্তু কেৱল এজন প্ৰকৃত বন্ধুহে নাই। মই বন্ধুৰ লগত যেতিয়া হাঁহি-ধেমালি কৰি সময় কটাওঁ, তেতিয়া মই এই কথাবোৰকে ভাবি থাকোঁ। মই তেওঁলোকৰ লগত গতানুগতিকভাৱে কথা-বতৰা পাতোঁ, কিন্তু অন্তৰ উজাৰি সকলো কথা আদান-প্ৰদান কৰিব নোৱাৰোঁ।

আমি ইজনে সিজনৰ বেছি ওচৰ চাপি যাব নোৱাৰোঁ আৰু সেইটোৱেই সমস্যা। বোধহয় এইটো মোৰেই দোষ যাৰবাবে আমি পৰস্পৰে পৰস্পৰৰ একেবাৰে কাষ চাপিব নোৱাৰোঁ। যিয়ে নহওক, সময়বোৰ এনেকৈয়ে চলি আছে আৰু দুৰ্ভাগ্যজনকভাৱে কোনো সলনি হোৱাৰ আশাও নাই। সেইবাবেই মই ডায়েৰি লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰিছোঁ।

সাধাৰণতে বেছিভাগ লোকে কৰাৰ দৰে, মই মোৰ কল্পনাৰ বহু প্ৰত্যাশিত বন্ধুগৰাকীৰ ভাবমূৰ্তি বৃদ্ধিৰ কাৰণে এই দিনলেখাত একোৱেই নিলিখোঁ। এই ডায়েৰিখনক মই মোৰ প্ৰকৃত বন্ধু হিচাপে গণ্য কৰিবলৈ ইচ্ছা কৰোঁ আৰু সেইবাবেই মই বন্ধুৰ নাম ৰাখিলোঁ 'কিটি'।

১৯৪১ চনৰ গ্ৰীষ্মৰ সময়ত আইতা অসুখত পৰিল আৰু তেওঁৰ অস্ত্ৰোপচাৰ কৰিবলগীয়া হ'ল। সেইবাবে মোৰ জন্ম-দিন অনুষ্টুপীয়াকৈ পালন কৰিলোঁ। ইয়াৰ আগৰ ১৯৪০ চনৰ গ্ৰীষ্মৰ সময়তো মোৰ জন্ম-দিন ধুমধামেৰে পালন কৰা নহ'ল। কিয়নো, হলেণ্ডত তেতিয়া যুদ্ধ শাম কাটিছিলহে মাত্ৰ। ১৯৪২ চনৰ জানুৱাৰী মাহত আইতাৰ মৃত্যু হয়। মোৰ তেওঁলৈ প্ৰতি মুহূৰ্ততে কিমান যে মনত পৰি থাকে সেইকথা কোনেও নাজানে আৰু মই এতিয়াও তেওঁক খুব ভাল পাওঁ। ১৯৪২ চনৰ এই জন্ম-দিনটো বেচ আড়ম্বৰেৰে উদ্‌যাপন কৰিবলৈ থিৰাং কৰা হ'ল। জন্ম-

দিনৰ মমবাতিবোৰৰ লগতে আইতাৰ স্মৃতিত এডাল মমবাতি জ্বলোৱা হ'ল।

বৰ্তমান আমাৰ পৰিয়ালৰ চাৰিওজন সদস্য কুশলে আছোঁ; সেয়েহে এয়া, ১৯৪২ চনৰ ২০ জুন, তাৰিখৰ জন্ম-দিন আৰু আজিৰ জন্ম-দিনত মই ডায়েৰিখন শ্ৰদ্ধা সহকাৰে উৎসৰ্গা কৰিলোঁ।

এন্ ফ্ৰাঙ্কে একে তাৰিখতে কিছু কথা সন্নিৱিষ্ট কৰি পুনৰ ডায়েৰি লিখিছিল। এইবাৰ পিছে তেওঁ 'মৰমৰ কিটি' বুলি সম্বোধন কৰি লেখা আৰম্ভ কৰিছিল আৰু শেষত 'তোমাৰ, এন্' বুলি সমাপ্ত কৰিছিল। এনেদৰেই তেওঁ চুটি জীৱনকালত 'কিটি' নামৰ কাল্পনিক বন্ধুগৰাকীলৈ সম্বোধন কৰি ডায়েৰিৰ পাততে হিয়া উজাৰি মনৰ কথা প্ৰকাশ কৰি থৈ গৈছে।

ক্ৰিয়া-কলাপ

ক — পাঠভিত্তিক ক্ৰিয়া

১। পাঠটো মনোযোগেৰে পঢ়া আৰু তলৰ প্ৰশ্নবিলাকৰ উত্তৰ লিখা।

(ক) • জন্মসূত্ৰে এন্ ফ্ৰাঙ্ক কোন সম্প্ৰদায়ৰ ছোৱালী আছিল?

• এন্ ফ্ৰাঙ্কৰ দেউতাকৰ নাম কি আছিল?

• নাজীবাহিনীৰ হাতৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ তেওঁলোক ক'ত লুকাই আছিল?

• এন্ ফ্ৰাঙ্কে কেতিয়াৰ পৰা কেতিয়ালৈকে দিনলেখা লিখিছিল?

• দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ সময়ত থকা জাৰ্মান সেনাধ্যক্ষজনৰ নাম কি? এই সেনাধ্যক্ষজনে ইহুদীসকলক কি কৰিছিল?

(খ) • এন্ ফ্ৰাঙ্কে কিয় দিনলেখা লিখিবলৈ ইচ্ছা কৰিছিল?

• দিনলেখাসমূহ এন্ ফ্ৰাঙ্কে কিয় সম্পাদনা কৰিছিল?

• অট' ফ্ৰাঙ্কে পৰিয়ালসহ কিয় পণ্যাগাৰত আত্মগোপন কৰি আছিল?

(গ) 'মানুহতকৈ কাগজৰ ধৈৰ্য বেছি' বুলি এন্ ফ্ৰাঙ্কে উপলব্ধি কৰিছিল। কিয়? বুজাই লিখা।

(ঘ) এন্ ফ্ৰাঙ্কে নিজকে কিয় অকলশৰীয়া বুলি অনুভৱ কৰিছিল?

২। তলৰ শব্দসমূহৰ অৰ্থ শব্দ-সম্ভাৰত চাই নিজৰ বহীত লিখা।

গণ্য	বৰ্বৰ	অধিগৃহীত	আড়ম্বৰ	পুঞ্জীভূত
গতানুগতিক	পৰিত্যক্ত	থিৰাং	প্ৰত্যাশিত	শামকটা
অস্ত্ৰোপচাৰ	প্ৰবাদ	উৎসৰ্গা	ভাবমূৰ্তি	সন্নিৱিষ্ট

৩। 'কিটি' কোন? এন্ ফ্ৰাঙ্কে কিটিক বন্ধু হিচাপে কিয় গণ্য কৰিছিল বুজাই লিখা।

৪। এন্ ফ্ৰাঙ্কৰ ডায়েৰিখন পুথি আকাৰে প্ৰকাশ হোৱাত কোনে আগভাগ লৈছিল? তেখেতে এই ডায়েৰিখন কিয় পুথি আকাৰে প্ৰকাশ কৰিছিল?

৫। এন্ ফ্ৰাঙ্ক আৰু আইতাকৰ সম্বন্ধ কেনে আছিল? আইতাকৰ স্মৃতিৰ বাবে তেওঁ কি কৰিছিল?

৬। পাঠটো পঢ়ি এন্ ফ্ৰাঙ্কৰ সেই সময়ত হোৱা মনৰ ভাবৰ বিষয়ে লিখা।

খ — ভাষা অধ্যয়ন (ব্যাৱহাৰিক ব্যাকৰণ)

৭। পাঠটোত অধি, অনু, প্ৰতি — এইকেইটা উপসৰ্গ যোগ হৈ হোৱা শব্দকেইটা বিচাৰি লিখা।

৮। তলৰ শব্দবোৰৰ বিপৰীত অৰ্থ বুজোৱা শব্দবোৰ লিখা।

স্থায়ী প্ৰকাশ ভোগ স্মৃতি সমাপ্ত আড়ম্বৰ ভাগ্য ধৈৰ্য

৯। তলৰ শব্দবোৰৰ প্ৰতিশব্দ লিখা।

যন্ত্ৰণা ☐ কৰুণ ☐ কিশোৰী ☐ মৃত্যু ☐

জানো আহা

'এন্ ফ্ৰাঙ্কে ১৯৪২ চনৰ ১২ জুনৰ পৰা ডায়েৰি লিখা কামটো আৰম্ভ কৰিছিল।'

এইটো এটা বাক্য। ওপৰৰ এই বাক্যটোত— এন্ ফ্ৰাঙ্কে — কৰ্তা
ডায়েৰি লিখা — কৰ্ম
আৰম্ভ কৰিছিল — ক্ৰিয়া

একাধিক পদ লগ লাগি সম্পূৰ্ণ অৰ্থ বুজালে সেই পদ সমষ্টিক বাক্য বোলে।

দুটা পদেৰেও একোটা চুটি বাক্য হ'ব পাৰে। কৰ্তা আৰু ক্ৰিয়াপদযুক্ত চুটি বাক্যও পূৰ্ণ বাক্য হয়।

- মানুহ মৰে।
- আমি ভাত খাওঁ।
- তুমি কাইলৈ ক'লৈ যাবা?

ওপৰৰ বাক্যবোৰত ক্ৰিয়াপদ ব্যক্ত হৈ আছে। সেয়েহে প্ৰত্যেকটোৱেই একোটা পূৰ্ণ বাক্য। এনেধৰণৰ পূৰ্ণ বাক্যক সৰল বাক্য বোলে।

☞ *নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী*

তলত উদাহৰণ হিচাপে দিয়া বাক্য দুটা চোৱা হওক—

পুৰণিকালত এজন ৰজা আছিল।

এই বাক্যটোত কৰ্তাপদ — এজন ৰজা

ক্ৰিয়াপদ — আছিল।

অৰ্থাৎ, কৰ্তা আৰু ক্ৰিয়াপদ এটাকৈ পোৱা গৈছে।

এতিয়া তলৰ বাক্যটো চোৱা হওক—

'ডাক্তৰখানাৰ চকীদাৰৰ হতুৱাই কমলাই গা-ধোৱা ঘৰত পানী থোৱালে, ধুতি-গামোচা দিয়ালে; কেনভাচৰ আৰামী চকীখন ভিতৰ চোতালত পাতিলে; বিচনীখন আৰু পানী সলাই গুৰগুৰিটো কাষত থ'লে, চাহৰ নিমিত্তে জুইৰ ওপৰত পানীৰ টেকেলীটো তুলি দিলে।'

এই গোটেই বাক্যটোত **থোৱালে, দিয়ালে, পাতিলে, থ'লে** আৰু **তুলি দিলে**— এই ক্ৰিয়াপদকেইটাৰ কৰ্তাপদ মাত্ৰ এটা, **'কমলাই'**। এইটো এটা সৰল বাক্য।

আকৌ কিছুমান সৰল বাক্যত কৰ্তাপদ কেইবাটাও থাকি ক্ৰিয়া মাথোন এটাই থাকে, এনে বাক্যও সৰল বাক্য।

সৰল বাক্যৰ উপৰি বাক্যৰ আৰু দুটা ভাগ আছে—**যৌগিক বাক্য** আৰু **জটিল বাক্য**।

'১৯৪১ চনৰ গ্ৰীষ্মৰ সময়ত আইতা অসুখত পৰিল **আৰু** তেওঁৰ অস্ত্ৰোপচাৰ কৰিবলগীয়া হ'ল।'

এই বাক্যটোত দুটা সৰল বাক্য যোগ হৈ এটা যৌগিক বাক্য হৈছে।

দুটা বা ততোধিক পূৰ্ণবাক্য— আৰু, নাইবা, অথবা, কিন্তু, যদি, কাৰণে, অথচ, তেনেহ'লে আদি অব্যয় পদৰ দ্বাৰা সংযুক্ত হৈ এটা দীঘল বাক্যৰ সৃষ্টি হয়, তেনে বাক্যক যৌগিক বাক্য বোলে।

'এই গ্ৰন্থৰ ৰচয়িতা এন্ ফাঙ্কে মাত্ৰ তেৰ বছৰ বয়সতে দিনলেখা লিখি পৰৱৰ্তী জীৱনত খ্যাতি লাভ কৰে।'

ওপৰৰ বাক্যটোত থকা **এই গ্ৰন্থৰ ৰচয়িতা এন্ ফাঙ্কে মাত্ৰ তেৰ বছৰ বয়সতে দিনলেখা লিখি-** এই অংশ অপ্ৰধান বাক্য আৰু **পৰৱৰ্তী জীৱনত খ্যাতি লাভ কৰে** - এই অংশ **প্ৰধান বাক্য**। সেয়েহে সি এটা **জটিল বাক্য**।

যি বাক্যত এটা প্ৰধান বাক্যৰ উপৰি এটা বা ততোধিক অপ্ৰধান বাক্য লগ লাগি থাকে তাকেই জটিল বাক্য বোলে।

১০। তলৰ বাক্যবোৰ সৰল বাক্য, যৌগিক বাক্য আৰু জটিল বাক্য অনুসৰি শ্ৰেণীবিভাজন কৰা।

- মই আহিলোঁ আৰু তেওঁ ঘৰলৈ গ'ল।
- ভাল ল'ৰা কাৰণেহে তেওঁ পুৰস্কাৰ পালে।
- বৰষুণ পৰিছে।
- মই সদায় ভাত খাই স্কুললৈ যাওঁ।
- একমাত্ৰ দেউতাকেই নাজীবাহিনীৰ কবলৰ পৰা জীৱিত ৰূপত বাচি আহিছিল।
- এন্ ফ্ৰাঙ্কে ১৯৪২ চনৰ ১২ জুনৰ পৰা ডায়েৰি লেখা কামটো আৰম্ভ কৰিছিল।
- এইবাৰ পিছে তেওঁ 'মৰমৰ কিটি' বুলি সম্বোধন কৰি লেখা আৰম্ভ কৰিছিল আৰু শেষত 'তোমাৰ, এন্' বুলি সমাপ্ত কৰিছিল।
- জন্ম-দিনৰ মমবাতিৰ লগতে আইতাৰ স্মৃতিত এডাল মমবাতি জ্বলোৱা হ'ল।

জানো আহা

পাঠটোত **'শ্ৰেষ্ঠ'** শব্দটো পাইছা। এই শব্দটো তুলনা কৰা অৰ্থত পাঠটোত ব্যৱহৃত হৈছে। অৰ্থাৎ, কিতাপখনৰ স্থান আন সকলোতকৈ ওপৰত বুজাইছে।

দুটাৰ ভিতৰত বা বহুতৰ মাজত তুলনা কৰিবলৈ সংস্কৃতত বিশেষণ পদৰ পাছত ক্ৰমান্বয়ে **'তৰ'** আৰু **'ঈয়স্'**, **'তম' আৰু 'ঈষ্ঠ'** প্ৰত্যয় যোগ কৰা হয়। অসমীয়াতো **'তৎসম'** ৰূপত সেইবোৰ শব্দ ব্যৱহাৰ হয়। যেনে- বৃহৎ— বৃহত্তৰ, বৃহত্তম্। গুৰু— গৰীয়স, গৰিষ্ঠ।

তদুপৰি অসমীয়াত তলত উল্লেখ কৰা পদ্ধতিৰে বিশেষণৰ তুলনা কৰা হয়।

- যাৰ লগত তুলনা কৰা হয় তাৰ পাছত সপ্তমী বিভক্তিৰ চিন— ত + কৈ যোগ কৰি; যেনে— হৰিতকৈ মধু সৰু।
- বিশেষণৰ আগত বেছি, নিচেই আদি তুলনাবাচক শব্দ যোগ কৰি প্ৰাণী বা বস্তু, 'অতি সৰহ' বা 'অতি তাকৰ' অৰ্থ বুজোৱা হয়। যেনে — ৰমেন পুতুলতকৈ বেছি বুধিয়ক। সভাখনত ৰাইজৰ উপস্থিতি নিচেই কম।
- বহুতৰ মাজত তুলনা কৰোঁতে 'মাজত', 'ভিতৰত' আদি শব্দ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনে— চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ ছোৱালীকেইজনীৰ ভিতৰত ৰীমা বেছি মেধাৱী।

১১। **তলৰ বাক্যবোৰ তুলনামূলক বাক্যলৈ পৰিৱৰ্তন কৰা (দুটা আৰু বহুতৰ মাজত)**

- সোণ উজ্জ্বল।
- মীনা মেধাৱী।
- অৰুণ ওখ।
- জোনবাই ঘূৰণীয়া।
- এই কিতাপখন ভাল।

১২। **বাক্য ৰচনা কৰা।**

অনতিপলমে	হাঁহি-ধেমালি	ৰূপান্তৰিত	আত্মগোপন	চিঠি-পত্ৰ
দুখ-যন্ত্ৰণা	পৰিত্যক্ত	বিশ্ববিখ্যাত	আদান-প্ৰদান	চিন্তা-ভাৱনা

গ — জ্ঞান সম্প্ৰসাৰণ

জানো আহা

এডল্‌ফ হিট্‌লাৰ— এডল্‌ফ হিট্‌লাৰ জাৰ্মানসকলৰ এজন উচ্চ আকাংক্ষী ৰাজনৈতিক নেতা আছিল। ইয়াৰ ফলত তেখেত হৈ পৰিছিল একনায়কত্ববাদী। নিজৰ মতৰ বাহিৰে আনৰ কথাক তিলমানো গুৰুত্ব নিদিয়া হিট্‌লাৰে প্ৰয়োজনবোধে আনক হত্যা কৰিবলৈ কুণ্ঠাবোধ নকৰিছিল। নিজৰ ৰাজনৈতিক আকাংক্ষাক বাস্তৱায়িত কৰিবলৈ তেখেতে ইহুদী হত্যাত নামি পৰিছিল। পৃথিৱীৰ ৰাজনৈতিক ইতিহাসত কুখ্যাত নেতাৰূপে তেখেতৰ নাম পৰিচিত হৈ থাকিব।

নাজীবাহিনী— নাজীবাহিনী হ'ল হিট্‌লাৰৰ উদ্যোগত গঠিত এক ৰাজনৈতিক দল। এই দলৰ মতাদৰ্শ আছিল বিপৰীত মতৰ মানুহক হত্যা কৰা আৰু নিজৰ অভিপ্ৰায় পূৰ কৰিবলৈ আনক দমন কৰা। নাজীবাহিনীৰ অত্যাচাৰত সমকালীন সমাজ অতিষ্ঠ হৈ পৰিছিল। সেয়ে, ইতিহাসত নাজীবাহিনী এক কলংকিত দল ৰূপে অভিহিত হৈ থাকিব।

১৩। এন্ ফ্ৰাঙ্কৰ ডায়েৰিখনে বিশ্ব সাহিত্যত অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এজন এগৰাকী কিশোৰীৰ বিষয়ে পঢ়ি তোমাৰো কিবা এটা কৰাৰ কথা নিশ্চয় মনলৈ আহিব। তুমিও এন্ ফ্ৰাঙ্কৰ দৰে তোমাৰ দৈনন্দিন কাম- কাজৰ খতিয়ান বিতংকৈ লিখিবা আৰু পাছদিনা কি কি কৰিবা সেই ডায়েৰিতেই লিপিবদ্ধ কৰি ৰাখিবা।

১৪। দলত বহি নিজৰ অভিজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰা আৰু লগৰীয়াৰ কথা শুনা।

(ক) কোনো কামত বা পঢ়া-শুনাৰ ক্ষেত্ৰত বন্ধু-বান্ধৱীক সহায় কৰি

(খ) পেলনীয়া বস্তুৰে কামত অহাকৈ কোনো বস্তু সাজি আৰু তাক ব্যৱহাৰ কৰি

(গ) বাতৰি কাকতৰ শিশু-শিতানৰ ভাল লগা গল্প-সাধু পঢ়ি

(ঘ) সাহিত্য-চ'ৰাবোৰে অনুষ্ঠিত কৰা শিশু-প্ৰতিযোগিতাৰ বিভিন্ন শিতানত অংশগ্ৰহণ কৰি

(ঙ) ঘৰত অনুষ্ঠিত কোনো উৎসৱ-পাৰ্বণত অংশগ্ৰহণ কৰি

১৫। 'এন্ ফ্ৰাঙ্কৰ ডায়েৰি' পাঠটোত <u>মন</u>, <u>আটক</u> শব্দ যুক্ত হৈ থকা তলৰ খণ্ড বাক্যবোৰ ব্যৱহাৰ কৰি বাক্য ৰচনা কৰা।

- মন পা — (মন বুজ)
- মন বান্ধ — (মন দমা)
- মন পুতি লাগ — (মনোযোগ দি লাগ)
- মন মাৰ — (নিৰানন্দ হ)
- মন কৰ — (ইচ্ছা কৰ)
- আটক কৰ — (আবদ্ধ কৰ)
- আটক্-ধুনীয়া — (অসাধাৰণ ৰূপে ধুনীয়া)

ঘ — প্ৰকল্প

১৬। এটা মাহৰ প্ৰতিটো দেওবাৰৰ দিনলেখা লিখি প্ৰত্যেকেই শ্ৰেণীকোঠাত পাঠ কৰা।

১৭। লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'মোৰ জীৱন সোঁৱৰণ' আৰু গান্ধীজীৰ 'মোৰ সত্য অন্বেষণৰ কাহিনী' কিতাপ দুখন সংগ্ৰহ কৰি পঢ়ি তাৰ ভাললগা কথাবোৰ লিখি শ্ৰেণীত পাঠ কৰিবা।

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্হতা

- পাঠটো পঢ়ি পাঠৰ বিষয়বস্তু বুজি পোৱা
- এন ফ্ৰাংকৰ ডায়েৰীৰ জৰিয়তে ডায়েৰীৰ মহত্ত্ব ভালদৰে বুজি পোৱা আৰু ডায়েৰীৰ গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰা
- ডায়েৰী এখনো যে বিশ্ববিখ্যাত গ্ৰন্থ হ'ব পাৰে সেই বিষয়ে জনা
- দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ আভাস পোৱা আৰু নাৎচী বাহিনীৰ অত্যাচাৰৰ কথা জনা
- বাক্যৰ প্ৰকাৰ সম্পৰ্কে জনা
- সংস্কৃত 'তুম' আৰু 'ইষ্ণু', 'তব্য' আৰু 'ইন' প্ৰত্যয়ৰ প্ৰয়োগ বুজি পোৱা
- নিজৰ জীৱনৰ ডায়েৰী পঢ়া আৰু নিজৰ নিজৰ ডায়েৰী লিখাৰ মানসিকতা স্বতঃস্ফূৰ্তভাৱে গঢ়ি উঠা
- বহু বাক্যৰ অৰ্থ বুজি পোৱা আৰু বাক্য গঠন কৰিব পৰা

শিক্ষকৰ পাঠভিত্তিক অৰ্হতাৰ মূল্যায়ন

পঠন-পাঠন	পাঠটো শুদ্ধকৈ পঢ়িব পৰা	পাঠভিত্তিক প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব পৰা	শব্দৰ অৰ্থ ক'ব আৰু লিখিব পৰা			
ভাষা অধ্যয়ন (ব্যৱহাৰিক ব্যাকৰণ)	বাক্যৰ প্ৰকাৰৰ বিষয়ে জানি লিখিব পৰা	প্ৰকাৰ অনুসৰি বাক্যৰ শ্ৰেণী বিভাজন কৰিব পৰা	'তুম', 'ইষ্ণু', 'তব্য' আৰু 'ইন' প্ৰত্যয় প্ৰয়োগ কৰিব পৰা	বাক্য ৰচনা কৰিব পৰা	উপসৰ্গ যুক্ত শব্দ বাছি লিখিব পৰা	
জ্ঞান সম্প্ৰসাৰণ	দৈনন্দিন কাম-কাজৰ বিৱৰণ লিখিব পৰা	নিজে কেনেকৈ কাম কৰি ভাল পোৱা আনন্দ অনুভৱ প্ৰকাশ কৰি ক'ব পৰা আৰু লিখিব পৰা	'মা' আৰু 'আমি' শব্দযুক্ত বহু বাক্যৰে বাক্য ৰচনা কৰিব পৰা	দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধ আৰু নাৎচী বাহিনীৰ বিষয়ে ক'ব পৰা		
প্ৰকল্প	এটা বস্তুৰ প্ৰতি লেখকৰ দৃষ্টিভংগী লিখিব আৰু ক'ব পৰা					

☞ অৰ্হতা আয়ত্ত হ'লে প্ৰদত্ত তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত ✓ চিন দিব আৰু নহ'লে × চিন দিব। অৰ্হতা আয়ত্ত নোহোৱা শিক্ষাৰ্থীক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।